

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД  
“МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ  
УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ’ЯНЧУКА”**

**Кафедра романо-германської філології**

**НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА В ЗОШ**  
галузь знань 01 Освіта / Педагогіка  
спеціальності 014 Середня освіта (мова і література  
(англійська))

**Програма проведення навчальної практики в  
ЗОШ у Міжнародному економіко-гуманітарному  
університеті імені академіка Степана Дем’янчука**

**Рівне 2019**

Затверджено на засіданні кафедри романо-германської філології (протокол № 1 від 3 вересня 2019 року)

**Укладач:** Гришкова Н. В., к.філол.н., доц. кафедри романо-германської філології

**Рецензенти:**

**Костюк О. Ю.** - к.пед.н., доц., зав. кафедри англійської мови і літератури НаУ «Острозька Академія

**Кочмар Д. А.** - к.пед.н., доц., зав. кафедри іноземних мов Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука

Навчальна практика в ЗОШ – (програма проведення навчальної практики в ЗОШ у Міжнародному економіко-гуманітарному університеті імені академіка Степана Дем'янчука). – Рівне, 2019. – 21 с.

Програма призначена для студентів галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (мова і література (англійська)) денної і заочної форм навчання МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука з метою забезпечення якісної організації і проведення навчальної педагогічної практики студентів, уніфікації оформлення звітної документації. Програма містить положення про проходження навчальної педагогічної практики, зміст та обов'язки керівників практики і студентів-практикантів, вимоги до складання й оформлення звітної документації, зразки оформлення документації, критерії оцінки практики.

**Програмні компетентності:**

**ЗК-10.** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

**ФК-3.** Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

**ФК-6.** Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

**ПК 2.** Здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання іноземної мови (або мови національної меншини України) та зарубіжної літератури (або інтегрованого курсу літератури національної меншини України та зарубіжної літератури) на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду.

**ПК 7.** Здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять з іноземної мови (або мови національної меншини України) та зарубіжної літератури (або інтегрованого курсу літератури національної меншини України та зарубіжної літератури).

**Програмні результати навчання:**

**РН-7.** Уміє застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

**РН-8.** Добирає і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснює самоаналіз ефективності уроків.

**РН-9.** Володіє формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміє відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.

© Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука, 2019

## ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Практична підготовка спеціалістів, тобто педагогічна практика, відповідно до Закону “Про вищу освіту” є складовою формування у майбутніх учителів фахових умінь і навичок. Педагогічна практика сприятиме вдосконаленню мовно-комунікативної, мовознавчої, психологічної, педагогічної, методичної компетенції студентів-філологів, опануванню сучасних освітніх технологій, набуттю навичок виконувати науково-педагогічне спостереження.

Навчальна педагогічна практика є органічною складовою підготовки студентів історико-філологічного факультету з галузі знань 01 Освіта спеціальності 014 Середня освіта Мова і література (англійська)

Згідно з навчальними планами навчальна практика в ЗОШ проводиться упродовж 6 тижнів у шостому семестрі (9 кредитів). Практика є пасивною, але студенти можуть бути залучені до проведення уроків під керівництвом методиста / вчителя.

Базою для проведення навчальної педагогічної практики в ЗОШ є загальноосвітня школа № 20 м. Рівне. Заняття в навчальному закладі ведуть кваліфіковані вчителі англійської мови, які мають достатній досвід педагогічної роботи, досконало володіють методикою викладання предметних дисциплін.

## **МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ**

Метою навчальної педагогічної практики є забезпечити адаптацію студентів до умов навчально-виховного процесу, ознайомити з особливостями педагогічної діяльності вчителя англійської мови, поглибити наукові знання, виробити практичні навички, методичні вміння майбутніх учителів англійської мови, познайомити з системою позакласної роботи з англійської мови і літератури, сформувати потребу систематично поповнювати свої знання і творчо застосовувати їх у практичній діяльності.

### **Завдання навчальної педагогічної практики в ЗОШ:**

Основними завданнями навчальної педагогічної практики є:

#### **1. Навчальні:**

- закріплення й поглиблення знань студентів з психолого-педагогічних і фахових дисциплін, оволодіння засобами застосування цих знань для розв'язання педагогічних завдань;
- формувати у практикантів вміння проводити практичні заняття з використанням сучасних методів і прийомів навчально-пізнавальної діяльності.

#### **2. Наукові:**

- виробити творчий підхід до педагогічної діяльності;
- формувати вміння проводити науково-дослідницьку роботу.

#### **3. Виховні:**

- виховувати у студентів стійкий інтерес і любов до професії вчителя;
- формувати в майбутніх вчителів педагогічні вміння і навички, що сприяють розвитку професійних якостей, потреби в педагогічній самоосвіті;
- розвивати у практикантів вміння здійснювати виховну роботу.

#### **4. Професійні:**

- здійснювати педагогічну діяльність згідно з вимогами статуту ЗОШ, правилами внутрішнього розпорядку;
- спонукати практикантів до вивчення документації ЗОШ: програми дисципліни, робочої програми, методичного забезпечення.

## ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ В ЗОШ

Навчальна педагогічна практика студентів організовується деканатом історико-філологічного факультету та кафедрою романо-германської філології на підставі наказу по університету. Безпосереднє керівництво навчальною практикою студентів здійснюють керівники практики – викладачі кафедри романо-германської філології.

Перед початком практики з групою студентів III курсу проводиться настановча конференція, на якій студентам роз'яснюються завдання і зміст практики, а також порядок її проходження.

Під час практики студенти організовують свою діяльність відповідно до вимог Статуту школи, дотримуються Правил внутрішнього розпорядку школи, виконують розпорядження адміністрації школи й керівників практики. Беруть участь у позакласній, методичній та інших видах роботи школи.

Для виконання програми практики, реалізації її завдань та проведення окремих видів навчально-виховної роботи з учнями студенти закріплюються за певними класами та вчителями англійської мови певної школи.

Зміст і обсяг роботи студентів на практиці розраховані на 36-годинний робочий тиждень. Щоденне навантаження студента становить 6-8 годин робочого часу.

Режим роботи студентів-практикантів визначається керівниками практики. Усі студенти повинні приходити в школу не пізніше, як за 15 хвилин до початку занять у своєму класі, час перебування в школі визначається змістом та планом проведення практики.

До робочого часу практиканта входить спостереження за роботою вчителів англійської мови та учнів, ведення щоденника практики, самостійне вивчення методичної літератури, добір дидактичних матеріалів, консультації з вчителем і методисто.

У разі порушення поставлених вимог студент-практикант усувається від проходження практики. Студент, робота якого визнана незадовільною, вважається студентом, що не виконав навчальний план семестру. За рішенням

деканату факультету для нього може бути призначено повторне проходження практики без відриву від навчальних занять в університеті.

Навчальна практика завершується підсумковою конференцією, на ній підводяться підсумки, оцінюються результати роботи.

**Критеріями оцінювання є:**

- ступінь сформованості професійно-педагогічних умінь, передбачених програмою практичної підготовки бакалавра;
- рівень професійної й суспільної спрямованості майбутніх вчителів (інтерес до педагогічної професії, любов до дітей, відповідальне і творче ставлення до роботи, активність, ініціативність, самостійність, дисциплінованість).

**ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА**

**Під час навчальної педагогічної практики кожний практикант має право:**

- звертатися до керівників практики університету, адміністрації та вчителів школи з усіх питань проходження педагогічної практики;
- користуватися навчально-методичною літературою бібліотеки, кабінетів школи;

**Під час навчальної педагогічної практики кожний практикант зобов'язаний:**

- проводити свою діяльність у відповідності зі Статутом школи, правилами внутрішнього розпорядку, виконувати розпорядження адміністрації школи, вчителя й керівника;
- самостійно добирати необхідний дидактичний матеріал та виготовляти наочність;
- перебувати у школі не менше п'яти днів на тиждень; приходити до початку уроків за 15 хвилин;
- відвідувати всі консультації вчителя й методиста;
- узгодити з вчителем графік відвідування уроків;

- заздалегідь попереджати вчителя, керівника про свою відсутність на практиці;
- у випадку спізнення чи пропуску пояснити причину, надати необхідні документи, що її підтверджують;
- бути уважним, доброзичливим і ввічливим у стосунках із школярами, вчителями, викладачами, студентами групи;

### **ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ ВІД КАФЕДРИ РОМАНО- ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

#### **Керівник практики зобов'язаний:**

- здійснювати методичне керівництво та контроль за педагогічною діяльністю студентів;
- проводити інструктаж учителів та інших педагогічних працівників щодо організації та змісту практики;
- прикріплювати студентів до вчителів англійської мови, визначати разом з учителем теми уроків для спостереження та проведення студентами-практикантами;
- організовувати спостереження та аналіз уроків англійської мови, проведених учителями школи;
- допомогти студентам скласти індивідуальний план на період практики; затвердити його; контролювати виконання;
- консультувати студентів, надавати методичну допомогу;
- збирати, аналізувати документацію представлену студентами, оцінювати роботу практикантів;
- скласти звіт про підсумки практики.

## **ОБОВ'ЯЗКИ ДИРЕКТОРА ШКОЛИ ТА ЗАСТУПНИКА З НАВЧАЛЬНО - ВИХОВНОЇ РОБОТИ**

**Директор школи та його заступники зобов'язані:**

- забезпечувати умови, необхідні для успішного проведення практики і здійснювати загальне керівництво;
- знайомити практикантів зі школою, з особливостями навчально-виховної діяльності школи, правилами внутрішнього розпорядку;
- здійснювати безпосередній контроль за роботою вчителів з практикантами;
- брати участь в їх обговоренні та оцінюванні.

## **ОБОВ'ЯЗКИ ВЧИТЕЛІВ ШКІЛ – КЕРІВНИКІВ ВІД БАЗИ ПРАКТИКИ**

***Шкільний учитель англійської мови зобов'язаний:***

- ознайомити практикантів із планом навчально-виховної роботи школи, видами шкільної документації та правилами її ведення, залучати студентів до активної роботи з учнями певного класу;
- проводити відкриті уроки, організовувати їх обговорення;
- проводити консультації, надавати методичну допомогу студентам-практикантам;
- бути присутнім на всіх уроках практиканта, аналізувати й оцінювати проведені уроки, робити записи з конкретними зауваженнями й пропозиціями у формі встановленого зразка.

## **ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

### **Загальні положення**

З першого днів практики студенти вводяться в коло реальних проблем професійної роботи вчителя англійської мови, знайомляться зі змістом й обсягом його діяльності. Студенти-практиканти спостерігають за плануванням та проведенням уроків, проведенням факультативних занять, позакласною роботою з англійської мови, психолого-педагогічним спостереженням за учнями, роботою класного керівника, роботою з батьками учнів.

### **Основні види діяльності:**

- участь у настановчій конференції й організаційних заняттях в університеті та школі;
- ознайомлення зі специфікою діяльності школи;
- вивчення системи роботи вчителя англійської мови;
- відвідування й аналіз уроків і позакласних заходів;
- ознайомлення з календарними планами та планами позакласної і позашкільної роботи;
- вивчення психології учнів і складання психолого-педагогічної характеристики;
- відвідування позакласних заходів, участь у їх проведенні;
- участь у підсумкових заходах з педагогічної практики: засіданнях «Круглого столу», науково-практичній конференції.

### **Студенти повинні вміти:**

- організовувати різні види діяльності (навчально-пізнавальну, трудову, предметно-пошукову, громадську, ігрову );
- вивчати вікові та індивідуальні особливості школярів: нахили, організованість, ставлення до навчання, рівень оцінки та самооцінки, інтереси, мотиви діяльності, місце учня в колективі, ставлення до товаришів;
- вести педагогічний щоденник;
- складати психолого-педагогічну характеристику учня;

- визначати шляхи та засоби впливу на учня у процесі навчання і виховання;
- моделювати уроки та аналізувати їх;
- забезпечувати охорону здоров'я та фізичний розвиток дітей, використовувати ігри й інші види діяльності;
- проводити бесіди з метою виховання і організації самостійної навчальної діяльності;
- вивчати досвід роботи вчителів;
- діагностувати розвиток учнів;
- проектувати і створювати необхідні наочні посібники для проведення уроків.

### **Основні права та обов'язки студента-практиканта**

Студент виконує усі види робіт, передбачені методичним керівництвом, відвідує уроки, які проводять вчителі англійської мови, заздалегідь опрацьовує фрагменти уроків і виховних заходів.

Практикант чітко дотримується внутрішнього режиму школи, розпоряджень адміністрації і керівників практики. Порушення дисципліни можуть бути усунені від подальшого проходження практики.

Студент здійснює свою діяльність згідно з вимогами статуту школи, правилами внутрішнього розпорядку, виконує доручення адміністрації, вчителів школи та керівників.

Протягом практики студент веде педагогічний щоденник, де фіксує всю свою роботу, факти шкільного життя з обов'язковим їх аналізом з позицій педагогіки та психології. Щоденник практиканта повинен бути постійно під час роботи в школі. Відсутність щоденника - порушення трудової дисципліни.

Студент-практикант має право користуватися бібліотекою школи, навчальними кабінетами, посібниками, одержувати консультації вчителя та методиста.

Для надання допомоги керівнику педпрактики один зі студентів призначається старостою групи.

## **Обов'язки старости групи**

1. Веде записи в журналі обліку роботи студентів на практиці, фіксує відвідування.
2. Повідомляє студентів про консультації, про доручення керівника педпрактики, методистів, дирекції школи.
3. Допмагає разом з методистом і вчителем скласти графік проведення уроків і виховних заходів.
4. Після завершення практики староста подає на кафедру романо-германської філології: журнал обліку роботи групи на педагогічній практиці; витяг із протоколу засідання педради про підсумки педпрактики.

## **ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ-ПРАКТИКАНТІВ**

### **I. Початковий період практики**

1. Участь у настановчій конференції, знайомство із метою, завданнями, змістом практики, правами й обов'язками студента-практиканта, особливостями організації діяльності практикантів та вимогами до звітної документації.
2. Участь у бесіді з адміністрацією школи. Знайомство із системою навчально-виховної роботи школи, навчально-матеріальною базою школи; діяльністю педагогічного колективу, режимом роботи школи.
3. Знайомство з учителями англійської мови, з особливостями діяльності методичного об'єднання вчителів англійської мови даної школи.
4. Бесіда з учителем, керівником від бази практики, знайомство з планом роботи вчителя, конспектами уроків.
5. Інструктаж методиста щодо методики спостереження та аналізу уроків англійської мови.
6. Складання індивідуального плану роботи на основі календарно-тематичного плану вчителя.

### **II. Основний етап практики**

1. Вивчення досвіду роботи вчителів англійської мови школи. Відвідування уроків вчителів англійської мови та аналіз відвіданих уроків (8 уроків).
2. Розробка конспектів уроків, проведення уроків з наступним обговоренням і самоаналізом ( один з них заліковий).
3. Відвідування уроків проведених студентами-практикантами, аналіз відвіданих уроків (2 уроки).
4. Знайомство зі шкільною документацією, із нормами ведення обліку навчальних успіхів учнів, з особливостями оцінюваннями окремих видів робіт.
5. Оцінювання усних відповідей учнів.
6. Перевірка письмових робіт учнів.
7. Підготовка й оформлення зразків наочності й матеріалів для індивідуальної, диференційної роботи для бази практики
8. Відвідування позакласних заходів, допомога вчителю в їх підготовці (за планом роботи вчителя).

### **III. Заключний етап практики**

1. Оформлення звітної документації.
2. Участь у підсумковому обговоренні результатів практики.

### **ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ**

Програмою практики передбачена система поточного та підсумкового контролю виконання як окремих розділів, так і всієї програми практики.

Студенти під час навчальної педагогічної практики ведуть щоденники педагогічної практики, у яких відображають реалізацію змісту практики. Матеріали щоденника використовуються для підсумкового звіту про виконану на практиці роботу.

Щоденник містить такі розділи: загальна інформація, спостереження уроків з англійської мови, щоденні висновки роботи.

В індивідуальному плані студент-практикант робить помітки про виконання намічених видів роботи

Відвідуючи уроки вчителя та інших студентів, практикант веде відповідні записи у щоденнику практики, фіксує зміст діяльності вчителя і учнів на уроці, робить відповідні зауваження щодо ефективності застосування певних методів, прийомів

Плани-конспекти оформлюються на окремих листах А-4, у виправленому охайному вигляді подаються вчителю на затвердження не пізніше ніж за день до дати проведення уроку.

Керівник практики відвідує уроки студентів, аналізує їх разом з учителем, регулярно перевіряє якість ведення документації. Для забезпечення узгодженої дії всіх членів групи, що проходять практику в певній школі, на початку основного періоду кожний практикант подає керівнику план проведення уроків із зазначеними темами, датою, місцем і часом проведення уроків.

Якість проведених уроків фіксуються в таблиці результатів роботи практиканта вчителем англійської мови школи, де вносяться зауваження й конкретні пропозиції студенту. Наприкінці практики, із урахуванням всіх видів робіт виконаних студентом, вчитель англійської мови школи дає загальну характеристику роботи студента-практиканта.

Оцінювання роботи студента-практиканта проводиться керівником практики на підставі аналізу звітної документації та роботи студента під час практики.

### **Вимоги до звіту**

Після закінчення практики студенти подають звітну документацію груповому керівнику на перевірку.

Усю звітну документацію слід оформлювати за державними стандартами звітності, охайно, дотримуючись правил каліграфічного письма. Титульні листки кожного документа слід підписувати тільки згідно єдиних вимог їх оформлення.

Звіт має мати наскрізну нумерацію сторінок, аркуші звіту повинні бути зшиті. У звіті слід вказати кількісні результати педагогічної практики,

охарактеризувати всі етапи практики, проаналізувати навчально-виховну діяльність, зробити підсумки власної практичної діяльності.

При виставленні підсумкової оцінки за практику враховується якість підготовленої документації, що розглядається як одна з вимог до ведення ділової документації майбутнім спеціалістом.

### **Методичні поради до здійснення спостереження й аналізу уроку**

Аналіз уроку – важлива ланка професійної підготовки майбутніх учителів англійської мови. Основним його завданням є поглиблення знань студентів із психолого-педагогічних дисциплін і розвиток організаційних, дослідницьких і професійних умінь.

Перед спостереженням, студент разом з учителем визначає тему, мету, завдання, тип уроку, його основні етапи. Кожен етап має певну мету і є складовою цілісної структури.

Структура уроку – це сукупність певних етапів, які логічно пов'язані між собою і забезпечують його цілісність і завершеність. Вона залежить від мети, змісту навчального матеріалу, рівня підготовленості учнів, засобів навчання.

**Перевірка засвоєних знань, умінь і навичок** є обов'язковою складовою процесу навчання, забезпечує зворотний зв'язок між учителем та учнями. Вона може здійснюватися на різних етапах уроку, але найповніше реалізується під час перевірки домашнього завдання. Чітко і логічно організована перевірка забезпечує систематизацію знань. Вона може здійснюватися в усній та письмовій формі, фронтально та індивідуально.

**Актуалізація опорних знань і умінь учнів** спрямована на виявлення тільки тих навчальних досягнень, які необхідні для усвідомлення змісту нової теми, її зв'язку з раніше вивченим матеріалом.

**Повідомлення теми та завдань уроку.** Залучення дітей до активної пізнавальної діяльності вимагає розуміння ними мети та завдань уроку. Учні повинні усвідомити, які знання їм потрібно засвоїти, заради чого вони навчаються.

**Мотивація навчальної діяльності** сприяє перетворенню навчальної мети у мотиви діяльності школяра. Вона може здійснюватися шляхом розв'язання проблемної ситуації, використання цікавого матеріалу, обґрунтуванням необхідності знань для успішної навчальної діяльності.

**Етап вивчення нового матеріалу** особливий тим, що на ньому формуються і розвиваються навчальні досягнення школярів.

Вивчення нового матеріалу можна організувати по-різному, залежно від його складності та рівня знань учнів. На цьому етапі вчитель поєднує різноманітні методи і прийоми: організовує самостійну роботу з підручником, демонструє досліди, проводить бесіду, розповідає, пояснює. Ця частина уроку закінчується висновками.

**Закріплення вивченого** проводять у формі бесіди, виконання вправ, розв'язування задач. Важливо пам'ятати, що закріплюється не весь навчальний матеріал, а лише основні поняття.

**Домашня робота** як вид позаурочної навчально-пізнавальної діяльності школярів є логічним продовженням класної роботи. Вона передбачає творчі завдання, роботу з підручником, зошитом, додатковою літературою. Основними завданнями домашньої роботи є розширення і поглиблення знань; їх конкретизація та систематизація; формування навичок застосування знань у подібних та нових навчальних ситуаціях.

### **Спостереження за проведенням та аналіз окремих етапів уроку**

- виділити етапи уроку, визначити завдання та зміст кожного з них;
- визначити види контролю за навчальними досягненнями учнів;
- зафіксувати вправи, які використовувались на уроці, звернути увагу на чіткість інструкцій учителя, визначити форми взаємодії вчителя й учнів під час проведення вправ та оцінити їх ефективність;
- визначити прийоми активізації пізнавальної діяльності учнів на етапі засвоєння нових знань;
- звернути увагу на методи і прийоми, які використовує вчитель під час пояснення нового навчального матеріалу;

- простежити за використанням на уроці засобів навчання. Зафіксувати, на якому етапі уроку використовувалась наочність, які дидактичні ігри проводились на уроці, обґрунтувати їх доцільність і ефективність;
- відмітити, як учитель реагує на порушення дисципліни та як розв'язує конфліктні ситуації.

## **РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

Координує проходження навчальної практики та виставляє оцінку груповий методист. Проходження навчальної практики зараховується за умови виконання практикантом програми навчальної практики у повному обсязі та вчасного надання студентом звітної документації методистові на кафедрі романо-германської філології (оформлення звітної документації буде проводитися після закінчення практики).

### **До звітної документації входить:**

- узгоджений з груповим методистом індивідуальний план проходження практики;
- звіт про виконання завдань практики (у вільній формі);
- характеристика роботи практиканта з оцінкою та підписом вчителя та директора (оцінена та підписана керівником школи);
- щоденник;
- конспекти уроків, відображені у щоденнику педагогічної практики;
- повний конспект одного уроку з ескізами допоміжних засобів навчання;
- конспект виховного заходу (на рідній мові);
- психолого-педагогічна характеристика учня

Керівник навчальної практики оцінює подану документацію, особисту участь студента у практиці і виставляє до екзаменаційної відомості оцінку («відмінно», «добре», «задовільно»).

Підсумкова конференція з практики студентів проводиться в університеті. Підсумки проведення навчальної практики студентів обговорюються на засіданні кафедри романо-германської філології, Вченій раді історико-

філологічного факультету Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені акад. С. Дем'янчука.

### КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

| № з/п                      | Зміст виконаної роботи студентом -практикантом | Максимальна кількість балів |
|----------------------------|------------------------------------------------|-----------------------------|
| 1.                         | Змістовне наповнення індивідуального плану     | 5                           |
| 2.                         | Звіт про виконану роботу                       | 5                           |
| 3.                         | Змістовне наповнення щоденника                 | 20                          |
| 4.                         | Розробка конспекту уроку                       | 20                          |
| 5.                         | Сценарій виховного заходу                      | 20                          |
| 6.                         | Якість оформлення звітної документації         | 10                          |
| 7.                         | Захист звіту                                   | 20                          |
| <b>ЗАГАЛЬНА СУМА БАЛІВ</b> |                                                | <b>100</b>                  |

### ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | ОцінкаECTS | Оцінка за національною шкалою                              |                                                             |
|----------------------------------------------|------------|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
|                                              |            | для екзамену, курсового проекту (роботи), практики         | для заліку                                                  |
| 90 – 100                                     | <b>A</b>   | відмінно                                                   | зараховано                                                  |
| 82-89                                        | <b>B</b>   | добре                                                      |                                                             |
| 74-81                                        | <b>C</b>   |                                                            |                                                             |
| 64-73                                        | <b>D</b>   | задовільно                                                 |                                                             |
| 60-63                                        | <b>E</b>   |                                                            |                                                             |
| 35-59                                        | <b>FX</b>  | незадовільно з можливістю повторного складання             | не зараховано з можливістю повторного складання             |
| 0-34                                         | <b>F</b>   | незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни | не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни |

## **СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

### **Базова**

1. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / Кол. авт. під кер. С. Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2018. – 319 с.
2. Методика обучения иностранным языкам в средней школе: Учебник/ Гез Н. И., Ляховицкий М. В., Миролубов А. А. – М.: Высшая школа, 2017 – 372 с.
3. Теоретические основы методики обучения иностранным языкам в средней школе / Под ред. А. Д. Климентенко, А. А. Миролубова. – М.: Педагогика, 2016.- 285 с.
4. Зимняя И. А. Психология обучения иностранным языкам в школе / И. Зимняя – М.: Просвещение, 2017. – 375 с.
5. Шатилов С. Ф. Методика обучения немецкому языку в средней школе / С. Шатилов – М.: Просвещение, 2016. – 222 с.
6. Рогова Г. Ф., Рабинович Ф. М., Сахарова Т. Е. Методика обучения иностранным языкам в средней школе. – М.: Просвещение, 2017. – 392 с.
7. Настольная книга преподавателя иностранного языка/ Маслыко Е. А., Бабинская П. К., Будько А. Ф. и др. – Минск: Вышэйшая школа, 2017. – 303 с.

### **Допоміжна**

1. Скляренко Н. К. Навчання граматичних структур англійської мови в школі / Н. Скляренко – К.: Рад. Школа, 2002. – 103 с.
2. Сучасна технологія навчання іншомовного матеріалу в середніх навчальних закладах / Під ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2016. – 373 с.
3. Пассов Е. И. Коммуникативный метод обучения иноязычному говорению / Е. Пассов – М.: Просвещение, 2012. – 234 с.
4. Скляренко М. К., Онищенко Е. И., Захарова С. Л. Обучение речевой деятельности на английском языке. – К.: Рад. школа, 2008. – 248 с.
5. Ніколаєва С. Ю., Петрашук О. П. Тестовий контроль лексичних навичок

- аудіювання. – К.: Ленвіт, 2007. – 91 с.
6. Ніколаєва С. Ю., Соловей М. І. Тестовий контроль лексичних навичок говоріння. – К., Ленвіт, 2008. – 104 с.
  7. Ніколаєва С. Ю., Тітова В. Н. Тестовий контроль лексичних навичок письма. – К., Ленвіт, 2010. – 72 с.
  8. Ніколаєва С. Ю., Метьюлкіна О. Б. Тестовий контроль лексичних навичок читання. – К., Ленвіт, 2007. – 88 с.
  9. Берман И. М. Методика обучения английскому языку в неязыковых вузах / И. Берман – М.: Высшая школа, 2014. – С. 162-167.
  10. Общая методика обучения иностранным языкам в средней школе / Под ред. А. А. Мирослюбова, И. В. Рахманова, В. С. Цетлин. - М.: Просвещение, 2010. – С. 363-382.
  11. Складченко Н. К. Навчання граматичних структур англійської мови в школі: Посібник для вчителів / Н. Складченко – К.: Рад. школа, 2017. - С. 30-67.
  12. Ur P. A Course in Language Teaching: Practice and Theory. – Cambridge University Press, 2011. – P. 75-90.
  13. Ur P. Grammar Practice Activities: A Practical Guide for Teachers. – Cambridge University Press, 2010. – 288 p.

#### **Інформаційні ресурси**

1. [biblio.redactor.biz](http://biblio.redactor.biz)
2. [biblio\\_globus.ru](http://biblio_globus.ru)
3. [biblion.com.ua](http://biblion.com.ua)
4. [biblio.co.ua](http://biblio.co.ua)
5. [biblio-globus.livejournal.com](http://biblio-globus.livejournal.com)
6. [parolesfr.kiev.ua](http://parolesfr.kiev.ua)
7. [francais.kiev.ua](http://francais.kiev.ua)
8. [linguatus.com.ua](http://linguatus.com.ua)
9. [kursor.org.ua](http://kursor.org.ua)
10. [www.biblio.bycom](http://www.biblio.bycom)

## Зразки документації з практики

### Схема звіту з педагогічної практики

Студента \_\_\_\_\_ групи \_\_\_\_\_  
факультету \_\_\_\_\_ у середній загальноосвітній школі № \_\_\_\_\_  
Груповий методист \_\_\_\_\_

1. Кількісні характеристики практики:

- кількість відвіданих уроків;
- кількість проведених фрагментів уроків;
- кількість відвіданих виховних заходів;

2. Початковий етап практики (участь у настановчій конференції та груповій бесіді з методистом; знайомство з адміністрацією школи та вчителями початкових класів; знайомство з учнями, матеріальною базою кабінету, можливості забезпечення успішного проходження практики; розташування школи).

3. Навчально-виховна робота (складання індивідуального плану педпрактики, відвідування уроків у вчителя англійської мови; загальна коротка характеристика уроків; проведення фрагментів уроків, виготовлення наочних посібників і допоміжних матеріалів до уроку студентом-практикантом).

4. Проведення позакласної роботи (відвідування позакласних заходів, їх коротка характеристика, проведення позакласного заходу, самоаналіз проведеного заходу).

5. Науково-дослідна робота (опис спостережень, експериментів за темою наукових досліджень, вивчення літератури з теми).

6. Які вміння і навички набули в процесі ознайомчої практики. На що, на вашу думку, слід більше уваги звертати на аудиторних заняттях.

7. Загальні висновки про проходження ознайомчої практики, її значення для формування Вас як педагога. Ваше ставлення до професії вчителя англійської мови. Пропозиції щодо удосконалення змісту й організації ознайомчої практики. Чи отримали Ви задоволення від роботи, які при цьому траплялися труднощі.

Підпис студента-практиканта.

Підпис вчителя.

Дата.

### Схема індивідуального плану

«Затверджую» \_\_\_\_\_

«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 200\_\_ р.

Груповий методист \_\_\_\_\_

### Індивідуальний план студента-практиканта на період ознайомчої практики

| Зміст роботи | Дата | Відмітка про виконання |
|--------------|------|------------------------|
|              |      |                        |

### Підбиття підсумків ознайомчої практики

Після закінчення терміну практики студенти у письмовій формі звітують про виконання програми та індивідуального плану. Створюють папку, в якій міститься:

- 1) щоденник (індивідуальний план, записи спостереження уроків, позакласної і позашкільної виховної роботи, проведення фрагментів уроків і виховних заходів);
- 2) сценарій, конспекти виховних заходів;
- 3) психолого-педагогічна характеристика учня;
- 4) один-два зразки наочних посібників, роздавального дидактичного матеріалу;
- 5) письмовий звіт.

Звіт з педагогічної практики студент подає на перевірку комісії, яка призначається завідувачем кафедри (до складу комісії входять викладачі-методисти).

Комісія приймає залік у студентів протягом перших десяти днів після проходження практики. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку студента за підписами членів комісії.

Студенту, який не виконав програми практики без поважних причин, надається право її повторного проходження.